

PEDAGOGIKA A JEJÍ PŘEDMĚT VÝCHOVA

základní kategorie pedagogiky

Pedagogika

Doc. Dr. Vlasta Cabanová, PhD.

HISTORICKOST JAKO ZNAK VÝCHOVY

1. ETAPA

- PEDAGOGIKA VZNIKLA Z PRAKTICKÝCH POTŘEB
- PEDAGOGICKÁ TEORIE SE ROZVÍJELA JAKO SOUČÁST SPOLEČENSKÝCH TEORIÍ (NÁBOŽENSKÝCH A FILOSOFICKÝCH NÁHLEDŮ)
- Výchova byla činnost, v které se odevzdáva „duchovní majetek“ společnosti z generace na generaci.

2. ETAPA

- OD 19. ST. KONCIPOVÁNÍ PEDAGOGIKY JAKO VĚDY (ZÁSLUHOU J.H. HERBARTA)

PEDAGOGIKA ZKOUMÁ VÝCHOVNÝ PROCES JAKO JEDEN Z NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH SPOLEČENSKÝCH JEVŮ.

VÝCHOVA A VZDELÁVÁNÍ JE CELOŽIVOTNÝ PROCES

V OBDOBÍ J.A. KOMENSKÉHO (17. ST.) VYSOKÝ STUPEŇ ROZPRACOVANOSTI TEORIE, ALE POJETÍ PEDAGOGIKY = DIDAKTIKA (DIDACTICA MAGNA),

NÁSTUP NOVÉ SLOVNĚ-NÁZORNÉ KONCEPCE,

1. X MYŠLENKA CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ (OD KOLÉBKY PO HROB)

- DIDAKTIKA SE DNES JIŽ DOTÝKA PROCESU UČENÍ A VZDĚLÁVÁNÍ
- PEDAGOGIKA JAKO VĚDA V 20. STOL. OVLIVNĚNÁ TOTALIT. IDEOLOGIEMI (DEFORMACE)
- DNES JE PEDAGOGIKA ETABLOVANÁ - JAKO VĚDA ZKOUMAJÍCÍ JEDEN Z NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH SPOLEČENSKÝCH JEVŮ - VÝCHOVY
- POSTUPNĚ SE TEORIE ROZPRACOVALA DO SYSTÉMU VĚD O VÝCHOVĚ (EDUKACI – EDUKAČNÍ VĚDY).

PEDAGOGIKA VĚDA

- O ZÁKONITOSTECH VÝCHOVY DORŮSTAJÍCÍHO POKOLENÍ (Kopecký)
- PEDAGOGIKA VĚDA O VÝCHOVĚ DĚTÍ A MLÁDEŽE (Kairov)
- PEDAGOGIKA JE VĚDA O VÝCHOVĚ (O. Chlup, Velikanič)
- PEDAGOGIKA VĚDA O VÝCHOVĚ ČLOVĚKA (Boldyreva)
- **PEDAGOGIKA JE VĚDA O EDUKACI** (Průcha)

PEDAGOGIKA

- DEF. PEDAGOGIKY JAKO VĚDY O VÝCHOVĚ JE ZÁKLADEM PRO JEJÍ TEORETICKÉ POZNÁNÍ A ROZVÍJENÍ
- PROBLÉM NEUTRALITY PRI DEF. VYMEZENÍ PEDAGOGIKY (VĚDCI MAJÍ VLASTNÍ SVĚTONÁZOR, JISTÉ FILOZOFICKÉ A METODOLOGICKÉ MYŠLENÍ)
- V PŘEDCHOZÍM OBDOBÍ SNAHA O OVLIVŇOVÁNÍ PG VĚDY INDOKTRINACÍ (IDEOLOGIZACÍ)
- MODERNÍ PEDAGOGIKA MUSÍ BÝT VÝSOSTNĚ NEUTRÁLNÍ, MUSÍ POPISOVAT A VYSVĚTLOVAT, JAK FUNGUJÍ EDUKAČNÍ MECHANIZMY.

PŘEDMĚTEM PEDAGOGIKY

JE VÝCHOVA

- DOSÁHNUT OPTIMÁLNÍ VÝSLEDKY
- RESP. ZJIŠŤOVAŤ OPTIMÁLNÍ PODMÍNKY A PROSTŘEDKY NA DOSAŽENÍ **CÍLE** VÝCHOVY (V SOULADU S DUŠEVNÍM A TĚLESNÝM VÝVOJEM DÍTĚTE), JAKO I V SOULADU SE SPOLEČENSKÝMI A INDIVIDUÁLNÍMI POTŘEBAMI.

TERMINOLOGIE PEDAGOGIKY

TERMINOLOGIE PEDAGOGIKY

JEDNOU Z NEJPODSTATNEJŠÍCH RYSŮ VĚDY, JEJICH STRÁNEK - ABSTRAKTNÍ MYŠLENÍ

TVOŘENÍ POJMU A KATEGORIÍ.

KAŽDÁ VĚDNÍ DISCIPLÍNA MÁ VYTVOŘEN SVŮJ SPECIFICKÝ **POJMOVÝ APARÁT**, **VLASTNÍ TERMINOLOGII**.

TERMINOLOGIE SLOUŽÍ NA *USÚSTAVNENÍ ZNALOSTÍ* KONKRÉTNÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNY, JEJÍ UPŘESŇOVÁNÍ JE PRŮBĚŽNÝM JEVEM A PROJEVEM ROZVÍJEJÍCÍ SE VĚDY.

MNOHÉ VÝRAZY A POJMY JSOU V PG. POMĚRNĚ JASNÉ A SROZUMITELNÉ, ALE TAKTO INTUITIVNĚ CHÁPÁNO VNÁŠEJÍ DO VĚDY NEPŘESNOST A MNOHOZNAČNOST.

RYSEM PEDAGOGIKY JE JEJÍ SPECIFICKÝ VĚDECKÝ JAZYK, KTERÝ SE SPOLU S ODBORNOU TERMINOLOGIÍ **PŘIBLIŽUJE**

KATEGORIE

JE NEJVŠEOBECN. POJEM, KTERÝ SE VZTAHUJE NA ŠIROKÝ OKRUH ČÁSTKOVÝCH JEVŮ A PROCESŮ.

PEDAGOGICKÁ TERMINOLOGIE MÁ **kategorie:**

VÝCHOVA, CÍL VÝCHOVY, OBSAH, PROSTŘEDKY VÝCHOVY,
PODMÍNKY VÝCHOVY, FORMY VÝCHOVY, METODY VÝCHOVY,
OBSAH VÝCHOVY

POJEM

- JE JAZYKOVÝ NÁZEV OBSAHU PODSTATNÝCH ZNAKŮ A VLASTNOSTÍ POZNANÉHO JAVU;
- POJEM *NENÍ* DEFINOVANÝ S KONEČNOU PLATNOSTÍ JEDNOU A NAVŽDY;
- OBSAH POJMŮ SE MĚNÍ A PROHLUBUJE PEDAG. POZNÁNÍM
- OBSAH A ROZSAHU POJMŮ PLATNÝCH V DANÉM ČASE:

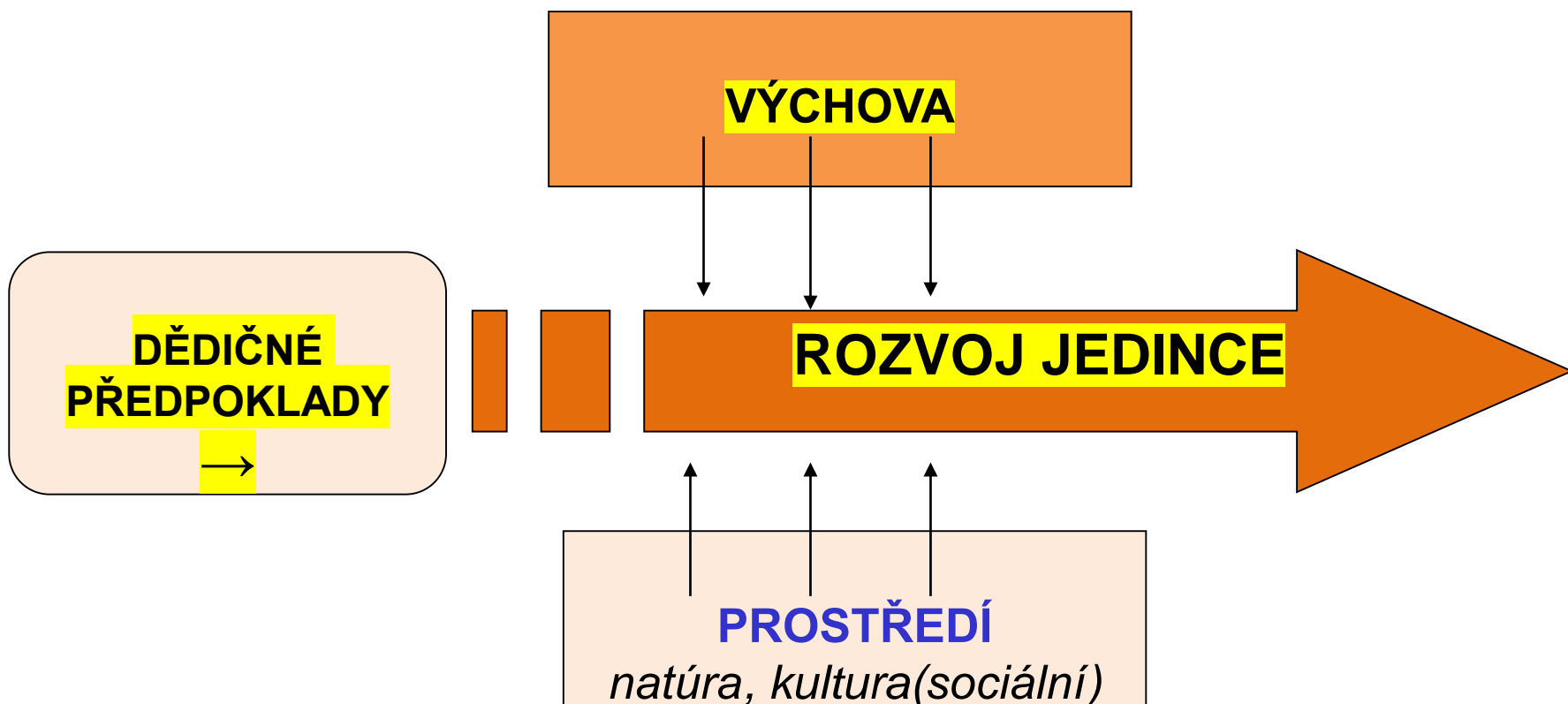
PEDAGOGIKA, UČITEL, ŽÁK, ŠKOLA, TŘÍDA, VYUČ. PROCES, VZDĚLÁVÁNÍ, VZDĚLÁNÍ, VYUČOVÁNÍ, UČENÍ, UČIVO.

POJMY A KATEGORIE PG JSOU KOMPLEMENTÁRNÍ

ZÁKLADNÍ KATEGORIE PEDAGOGIKY

VÝCHOVA

PEDAGOGIKA JE SPOLEČENSKOVĚDNÍ DISCIPLÍNA, KTERÁ ZKOUMÁ
ZÁMĚRNÉ OVLIVŇOVÁNÍ VÝVOJE OSOBNOSTI ČLOVĚKA

**VÝCHOVA JAKO HL. SLOŽKA
PROCESU SOCIALIZACE**

PROSTŘEDÍ VE SMYSLU CELOSPOLEČENSKÉHO SYSTÉMU VÝCHOVY

1. PŘÍRODNÍ

GEOGRAFICKÉ POMĚRY (KLIMATICKÉ A URBANISTICKÉ
POMĚRY)

2. SOCIÁLNÍ

- A) FILOZOFIE NÁRODA
- B) EKONOMICKÉ FAKTORY
- C) NÁBOŽENSKÉ FAKTORY
- D) DEMOGRAFICKÉ FAKTORY
- E) KULTURNÍ FAKTORY

VÝCHOVA JAKO SOUČÁST SOCIALIZACE

S. JE CELOŽIVOTNÍ PROCES ZAČLEŇOVÁNÍ SE JEDINCE DO SPOLEČNOSTI, V KTERÉM SI ČLOVĚK OSVOJUJE JAZYK, POZNATKY, KULTURU, ZNALOSTI I HODNOTY.

PROCES SOCIALIZACE MÁ 3 ETAPY:

1. IDENTIFIKACE DÍTEŘE S MATKOU
2. OSAMOSTATŇOVÁNÍ SE, KDY DOCHÁZÍ K AUTOREGULACI (SEBEOVLÁDANÍ, SEBEKONTROLE)
3. PROCES ENKULTURACE – PRONIKÁNÍ DO ŠIRŠÍCH SOCIÁLNÍCH VZTAHŮ A ADAPTACE NA NĚ.

VNITŘNÍ VLIVY (ENDOGENNÍ ČINITELE)

OSOBNOSTNÍ PŘEDPOKLADY VYCHOVÁVANÉHO, DANÉ DĚDIČNÝMI VLASTNOSTMI A ANATOMICKO – FYZIOLOGICKÝMI OSOBITOSTMI MOZKOVÉ KŮRY

- INTENCIONÁLNÍ (SEBEVÝCHOVA) FUNKCIONÁLNÍ PŮSOBENÍ (VÝCHOVNÉ VLIVY NAŠEHO VĚDOMÍ, PSYCHIKY)

VNĚJŠÍ VLIVY (EXOGENNÍ ČINITELE) VNĚJŠÍ PODMÍNKY VÝCHOVY (T.J. PROSTŘEDÍ), KTERÉ MŮŽOU PROCES VÝCHOVY URYCHLIT NEBO ZPOMALIT

- INTENCIONÁLNÍ (RODINA, ŠKOLA, MIMOŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ...)

INTENCIONÁLNÍ – ZÁMĚRNÉ, ORGANIZOVANÉ A ŘÍZENÉ

FUNKCIONÁLNÍ – RELATIVNĚ NÁHODNÉ, PŘÍLEŽITOSTNÉ

TEORETICKO-HISTORICKÝ POHLED

NA VZTAH VNITŘNÍCH A VNĚJŠÍCH PODMÍNEK VÝCHOVY

TEORIE ZVÝRAZŇUJÍCÍ DOMINANCI URČITÝCH PODMÍNEK

1. NATIVISTICKÁ TEORIE (SCHOPENHAUER)
2. EMPIRICKÁ TEORIE (JOHN LOCKE)
3. KONVERGENTNÍ TEORIE

JE PROCESEM ZÁMĚRNÉHO PŮSOBENÍ NA OSOBNOST ČLOVĚKA, ABY SE DOSÁHLA POZITIVNÍ ZMĚNA V JEHO VÝVOJI.

- *„Výchova je proces systematického formování mravního uvědomění, mravního presvědčení, mravního chování osobnosti.“ (L. Ďurič)*
- *Výchova spočívá v tom, aby se člověk stával více člověkem. Aby mohl více být a nejen aby více měl a dále v důsledku toho, co má, co vlastní, poznal víc, co je to být člověkem. K tomu je potřebné, aby člověk byl více nejen s blíznými, ale také pro bližní“.* (Ján Pavol II.)

VÝCHOVA A JEJÍ VYMEZENÍ JAKO REAKCE A KOMUNIKACE

DEF. 1: „*INSTITUCIONALIZOVANÉ, PREDŠTRUKTÚROVANÉ A V **KOMPLEXE KOMUNIKÁCE ZARADENÉ KONANÍ** ZAMEŘENÉ NA DOSPÍVAJÍCH*“ (GROOTHOFF, 1975)

DEF. 2:

„*SUMA REAKCIÍ SPOLOČNOSTI **NA VÝVOJOVÉ SKUTEČNOSTI***“ (BERNFELD)

DEF.3:

„***ORGANIZOVANÁ KOMUNIKÁCIA** S URČITÝM NEPRETRŽITÝM TRVANÍM, SLEDUJÚCU VYVOLANIE UČENIE SA*“ (ŠVEC, 1985)

VÝCHOVA K UČENÍ SE JAKO KLÍČ NA ÚSPEŠNÍ ŽIVOT

Mezinárodní komise UNESCO (*Delorova správa*)

v program VZDELÁVANIE PRE 21. STOROČIE

(4 hlavné piliere vzdelávania) vymezila základní procesy

- UČIŤ SA **POZNÁVAŤ**
- UČIŤ SA **KONAŤ**
- UČIŤ SA **ŽIŤ SPOLOČNE**
- UČIŤ SA **BYŤ AUTENTICKOU OSOBNOSŤOU**

(1998)

PROCES VÝCHOVY

- ZÁMĚRNÉ, CÍLEVĚDOMÉ, PLÁNOVITÉ, SYSTEMATICKÉ PŮSOBENÍ NA OSOBNOST JEDINCE, KTERÉMU VŠTEPUJEME POTŘEBNÉ VLASTNOSTI, ROZVÍJÍME JEHO PSYCHICKÉ A FYZICKÉ DISPOZICE
- OZNAČUJEME CÍLEVĚDOMOU, NA VZÁJOMNÉ INTERAKCI ZALOŽENOU ČINNOSTĚ, V PRŮBĚHU *KTERÉ SE ROZVÍJÍ OSOBNOST* JEDNOTLIVCA, NEBO CELÉ VÝCHOVNÍ SKUPINY.
- V PROCESU VÝCHOVY DŮLEŽITOU ROLI MÁ VNITRNÍ SPRACOVÁNÍ VNEJŠÍCH PODNETŮ, KTERÉ NEMOHOU BÝT JEN PASÍVNÍM ODRAZEM, ALE SAMOSTATNOST A TVORIVÝ PŘÍSTUP K SPRACOVÁNÍ VEDE K DALŠÍMU ROZVOJI OSOBNOSTI.

ZNAKY VÝCHOVY

1. **PERSPEKTÍVNOST** – V. NEODRÁŽÍ JEN REÁLNÍ SKUTOČNOSTI, ALE I PERSPEKTÍVY A PROGNÓZY DO BUDOUCNOSTI;
2. **ZÁMĚRNOST** - PROCES V. JE DIFERENCOVANÝ OD OSTATNÝCH MIMOVOĽNÝCH A NEÚMYSELNÝCH VPLYVŮ;
3. **KOMPLEXNOST** – VÝCHOVA ROZVÍJÍ A FORMUJE RŮZNÉ STRÁNKY OSOBNOSTI JEDINCE;
4. **DLOUHODOBOST** – VÝZNAMNÍ ZMĚNY V OSOBNOSTI JEDINCE MŮŽEME DOSÁHNUT JEN DLOUHODOBÍM PŮSOBENÍM.
5. **PROTIREČIVOST** – VÝCHOVOU SA ODSTRAŇUJE ROZPOR MEDZI POŽADOVANOU ÚROVNÍ ROZVOJE JEDINCA A JEHO MOMENTÁLNÍ ÚROVNÍ ROZVOJE. PROJEVUJE SE V PŮSOBENÍ RÔZNYCH PROSTREDÍ (NAPR. ŠKOLA - RODINA)

ZNAKY VÝCHOVY (POKRAČOVÁNÍ)

6. **DYNAMICKOST** – VÝCHOVA NENÍ NEMENNÁ, ALE NEUSTÁLE SE VYVÍJEJÍ PRVKY SYSTÉMU VÝCHOVY (NAPR. VÝCHOVNÍ METÓDY, FORMY, OSOBNOST VYCHOVÁVATEĽA...)
7. **DVOUSTRANNOST** - VÝCHOVA JE 2-STRANNÝ PROCES ZALOŽENÝ NA AKTIVITE I MEZI VYCHOVÁVATEĽOM A VYCHOVÁVANÝM. Z TOHOTO POHLEDU JE VÝCHOVA INTERAKCÍ A KOMUNIKACÍ A JE ÚČINNÁ JEN ZA PŘEDPOKLADU AKTÍVNÍ SPOLUPRÁCE A PŮSOBNÍ MEZI VYCHOVÁVATEĽEM A VYCHOVÁVANÝM.
8. **HUMÁNNOSŤ** VÝCHOVNÍHO PŮSOBNÍ. PŘEDSTAVUJE ZAMEŘENÍ VÝCHOVY K VZÁJOMNÉMU SPOLUŽITÍ MEZI LIDMA, ZALOŽENÉM NA HUMÁNNÍCH VZTAŽÍCH. VÝCHOVA SE TAK STÁVA PROCESOM HUMANIZUJÍCÍM.
HUMANITA (LIDSKOST) PŘEDSTAVUJE LASKAVOST, UŠLEHTILOST, SPRAVODLIVOST, TOLERANCI, PŘÁTELSTVÍ, ALE AJ POZITÍVNÍ VZŤAH K LIDSTVU, K NÁRODUM, K ČLOVĚKU AKO TAKOVÉMU.

ZÁKLADNÍ FUNKCE VÝCHOVY

1. *FORMUJÍCÍ A ROZVÍJEJÍCÍ* – V. FORMUJE NOVÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI A ROZVÍJÍ VLASTNOSTI JIŽ UTVOŘENÉ
2. *MOTIVAČNÍ* (MOBILIZUJÚCÍ) – V. VYTVÁŘÍ TAKOVÉ VÝCHOVNÍ SITUACE, VE KTERÝCH SE VYTVÁŘÍ POŽADOVANÉ CHOVÁNÍ VYCHOVÁVANÝCH
3. *PROFYLAKTICKÁ* (PREVENTÍVNÍ) – F. SPOČÍVA V PREDCHÁDZANÍ NESPRÁVNÝCH POSTUPU V SPRÁVANÍ VYCHOVÁVANÝCH (NAPR. PO UPOZORNENÍ NA DŮSLEDKY TAKOVÉHO CHOVÁNÍ).

pokračování

4. DOVÝCHOVNÍ – V PROCESU TRANSFORMACE NEGATIVNÍHO VLIVU

ISTÉHO VÝCHOVNÍHO PROSTŘEDÍ NA POŽADOVANÝ PROFIL

VYCHOVAVANÉHO;

5. POVZBUDZUJÍCÍ K SEBAVÝCHOVĚ – VÝZNAM TEJTO FUNKCIE SPOČÍVA

V SEBAPOZNÁVÁNÍ, V SEBAZDOKONAĚOVÁNÍ, V AUTOREGULÁCI

CHARAKTERU OSOBNOSTI (T.J. V SEBAVÝCHOVE).

ETAPY VÝCHOVNÍHO PROCESU

1. ZISTENÍ POČÁTEČNÉHO STAVU VYCHOVANOSTI, FÁZA VSTUPNÍ DIAGNÓZY

V PRŮBĚHU KTERÉ VÝCHOVNE PŮSOBÍCÍ PRACOVNÍK ZISTÍ: AKÝ JE FYZICKÝ, PSYCHICKÝ A SOCIÁLNÍ STAV VYCHOVÁVANÉ OSOBY. ZISŤUJE TAK, JAKÉ JSOU MOŽNOSTI, PŘEDPOKLADY VÝCHOVNÍHO PŮSOBENÍ. POUŽÍVA PRI TOM METÓDY PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKY: POZOROVÁNÍ, ROZHOVOR, STÚDIUM PRODUKTŮ ŽÁKOVSKÉ ČINNOSTI, NEBO VHODNE VOLENÉ PROBLÉMOVÉ ÚLOHY. POMOCOU NICH ZÍSKAVAME POZNATKY O ZNALOSTECH ŽÁKA A ICH KVALITE, O JEHO HODNOTOVÉ ORIENTÁCI, O TELESNÍ ZDATNOSTI, O VZTAHOCH K SPOLUŽÁKŮM A INÝM PEDAGOGŮM.

K ÚSPEŠNOSTI VO VÝCHOVNÉM PŮSOBENÍ TŘEBA POZNAT ŠTRUKTÚRU ŽÁKOVI OSOBNOSTI → PROTO NA ZÁKLADE ZISTENÝCH PEDAGOGICKÝCH FAKTŮ SI PEDAGÓG SPRACUVÁVA HODNOCENÍ ŽÁKOVE OSOBNOSTI, T.J. **KOMPLEXNOU PEDAGOGICKOU CHARAKTERISTIKU ŽÁKA.**

2. ETAPA

2. E. PEDAGOGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ (pedagogického projektování)

SPOČÍVÁ VE VYTVOŘENÍ PROJEKTU VÝCHOVNÍHO PŮSOBENÍ, VE KTERÉM SI VYCHOVATEL PŘESNE STANOVÍ KONKRÉTNÍ CÍLE, KTERÉ JSOU PRO ROZVOJ JEDNOTLIVCE NEBO VÝCHOVNÍ SKUPINY POTŘEBNÉ. JE DŮLEŽITÉ, PROMYSLIĚT SI, JAK PLÁN REALIZOVAŤ, JAKÉ MAJÍ BÝT OSVOJENÉ ZNALOSTI A ICH UPLATNENÍ V PRAKTICKÉM ŽIVOTE.

- DÁLE ZÁLEŽÍ NA PEDAGÓGOVI, KTERÉ LOGICKÉ POSTUPY UPLATNÍ A V JAKÉM PORADÍ. CÍLE MUSÍ BÝT STANOVENY NEJEN V OBLASTI POZNÁVACÍCH PROCESŮ, ALE I V OBLASTI ETICKÉ, ESTETICKÉ, EKOLOGICKÉ, DRAMATICKÉ, PRACOVNÍ, TELESNÍ VÝCHOVĚ.

3. ETAPA

E. USMERŇOVANÍ realizácie výchovných opatrení VÝCHOVNÍ ČINNOSTI

VYCHOVÁVANÉHO SPOČÍVA VE VYTVÁŘENÍ VÝCHOVNÍCH SITUÁCIÍ, V PRŮBEHU KTERÝCH SE FORMUJE OSOBNOST VYCHOVÁVANÉHO JEDNOTLIVCA.

- OSVOJOVÁNÍ STANOVENÝCH CÍLŮ A DOSÁHNUTÍ POZITÍVNYCH VÝSLEDKŮ JE MOŽNÉ LEN VE VEĽMI ÚZKÉM INTERAKČNÍM PÔSO BENÍ, AK JE URČITÝM VHODNÍM SPŮSOBEM USPOŘÁDANÝ VZŤAH AKTIVITY ŘÍDÍCÍ VÝCHOVNÍ ZLOŽKY A AKTIVITY VYCHOVÁVANÉHO.
- POZITVNÍ VÝSLEDEK JE MOŽNÝ JEN KDYŽ JE PEDAGÓG NA VÝCHOVNÍ PRÁCI DOBŘE PŘIPRAVEN PO STRÁNCE TEORETICKÉ A PRAKTICKÉ.

4. ETAPA

E. ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ PEDAGOGICKÉHO PŮSOBENÍ *stanovení výslední diagnózy*, KDY ZISTUJEME ÚČINNOST PEDAGOGICKÉHO PŮSOBENÍ, JAK A DO AKÉ MÍRY SE VYCHOVÁVANÝ VLIVEM VÝCHOVY ZMĚNIL.

-- SPÄTNOVÄZEBNÍ CHARAKTER, NEBO NA ZÁKLADĚ ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ REGULUJE A UPRAVUJE VYCHOVÁVATEL' SVOU DALŠÍ ČINNOST. (POMERNE JEDNODUCHO MŮŽE ZISTIŤ, JAK SE VÝCHOVNÍM PŮSOBENÍM ZMENILI ZNALOSTI UČEBNÝCH FAKTŮ A S NIMI SPOJENÉ ZRUČNOSTI.

ICH MĚŘENÍ A OPIS JE JEDNÝM ZE SPŮSOBŮ, KTERÝM POSUZUJEME ZMĚNY OSOBNOSTI K LEPŠÍMU ALEBO HORŠÍMU.

ÚLOHY VYCHOVÁVATELE JAKO SUBJEKTU VÝCHOVY

- ✓ organizuje a koordinuje činnost vychovávaných
- ✓ konkretizuje cíle a úlohy výchovy
- ✓ vyberá metody a prostředky výchovy
- ✓ vytvárá obsah a potřebné podmínky pro výchovní proces

POŽIADAVKY NA CHOVÁNÍ VYCHOVÁVATELE K VYCHOVÁVANÝM -

- *PEDAGOGICKÝ TAKT*, KTORÝ JE CHARAKTERISTICKÝ PEDAGOGICKY ÚČELNOU MÍROU VZŤAHU A PŮSOBENÍ VYCHOVÁVATELE NA VYCHOVÁVANÝCH

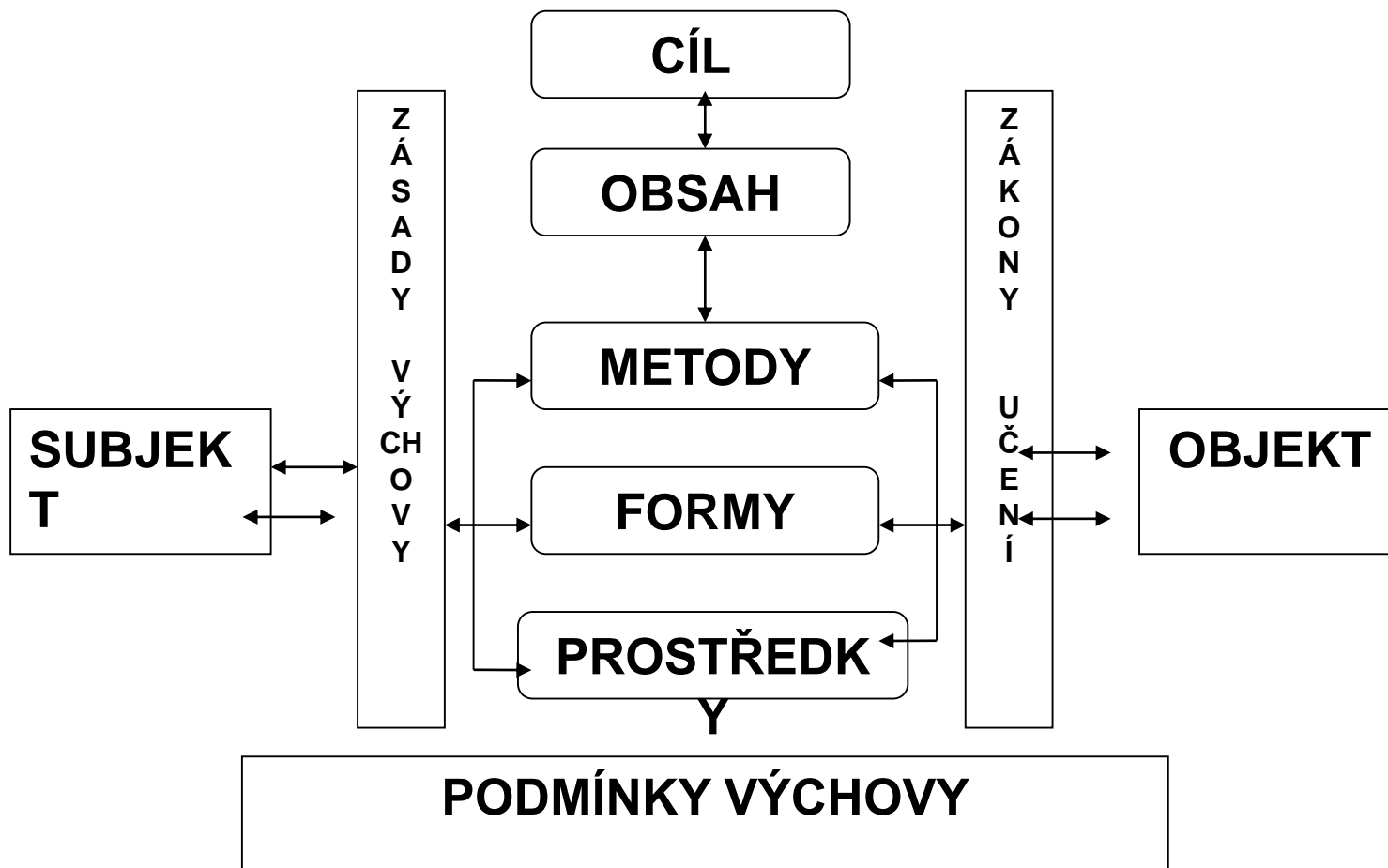
JE VYJÁDŘENÍM:

- **HUMÁNNÍHO A MORÁLNÍHO VZTAHU** SUBJEKTU K OBJEKTU VÝCHOVY,
- **ÚCTOU K JEHO OSOBNOSTI**, STUPNEM PROFESIONALITY (UMENÍ) VOLÍŤ VHODNÉ A PRIMERANÉ PROSTRIEDKY VÝCHOVNÉHO PŮSOBENÍ

4. POŽIADAVKY NA SÚKROMNÝ ŽIVOT A JEHO VEREJNÚ ČINNOSŤ

5. POŽIADAVKY NA AUTORITU SUBJEKTU VÝCHOVY.

AUTORI JAKO BLIŽKOVSKÝ CHÁPOU VÝCHOVU JAKO ZLOŽITÝ SYSTÉM (SOUBOR PRVKŮ, KTERÉ NA SEBA VZÁJOMNE PŮSOBÍ V PROSTORE A V ČASE A KTERÉ SE NAVZÁJEM OVLIVŇUJÍ).
S. AKO VYJADŘENÍ POŽADAVKY NA KOMPLEXNÍ CHÁPÁNÍ OBJEKTÍVNÍCH ZÁKONITOSTÍ VE VÝCHOVĚ

ZLOŽKY VÝCHOVY V SYSTÉM HARMONICKÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI

JE CHARAKTERIZOVANÝ V SOULADE SE SYSTÉMOM OSOBNOSTI

A) **BIOLOGICKÉ:** TELESNÍ VÝCHOVA,

B) **PSYCHOLOGICKÉ:**

- ROZUMOVÁ, ETICKÁ, ESTETICKÁ VÝCHOVA

C) **SOCIÁLNE-SPOLOČENSKÁ:** RODINNÁ, PRÁVNÍ,

- EKONOMICKÁ, PRACOVNÍ VÝCHOVA.

METODY

Tradičně

- m. požadavků
- m. hodnocení
- m. presvědčování
- m. vysvětlování
- m. rozhovoru
- m. příkladu
- m. cvičení a navykání
- m. praktické činnosti

LITERATÚRA

PRŮCHA, J. 2002. Moderní pedagogika. Praha, Portál.

BLÍŽKOVSKÝ, B. 1992. Systémová pedagogika. Ostrava, Amosium servis.

RINK J. E. 2005. Praktická pedagogika. Bratislava, Univerzita Komenského.

ŠVEC, Š. 1995. Základné pojmy v pedagogike a andragogike. Bratislava, IRIS.